

Norges Naturvernforbund

Friends of the Earth Norway

ÅRSMELDING FOR 2018: NATURVERNFORBUNDET I FET

Dette er sakene vi på sist årsmøte valgte å ha hovedfokus på i 2018

- Kommuneplanens arealdel
- Bestemmelser for massedeponi (jordbruksplan)
- Samarbeid med Naturvernforbundet i Skedsmo og medlemmer fra Sørumsund

Organisatorisk

Årsmøte

Årsmøtet ble avholdt på Herredshuset i Fet, den 6.03.2018. Det ordinære årsmøtet ble gjennomført først, deretter var det foredrag om østmarkaulvene v/ André Holm. Det var stor interesse, og mange spørsmål etter foredraget.

Styret

Det har vært 5 ordinære styremøter, i tillegg til et fellesmøte med Naturvernforbundet i Skedsmo, og planleggingsmøter for Strandryddedag og Friluftslivets dag i 2018. Vi har også deltatt i styret og samarbeidsutvalget for Fetsund Lenser (v/Kirsti I. Røtzer).

Styret i Naturvernforbundet i Fet består av:

Leder:

May Oldervik

Tlf: 99741483

Epost: momoldervik@gmail.com

Styremedlemmer:

Sunniva Pallin Tlf 94182976

Kirsti Ingebricson Røtzer Tlf 92437300

Liv Grøtvedt Tlf 92097204

Medlemmer

Lokallaget i Fet består av 54 medlemmer, som er en økning på 4 medlemmer i forhold til januar 2017.

Lokallagets deltakelse på Friluftlivets dag og Barnas våtmarksdag september 2018

Milljøpolitisk arbeid

Vi arrangerte **strandryddedag i Nordre Øyeren naturreservat** i samarbeid med Statens Naturoppsyn (SNO) og Besøkssenter våtmark. Denne gangen ryddet vi på øya Gjushaugsand. Arrangementet var onsdag 18. april kl. 17.30 til 21.00. Det var 32 frammøtte, i tillegg til SNO sine folk som deltok med organisering, båtskyss og «søppelhåndtering». Dette er noe vi gjør i samarbeid med Besøkssenter våtmark hver vår, og arbeidet bidrar vesentlig til renere strender i naturreservatet. Veldig moro at så mange kom for å hjelpe til!

Sikringstiltak i Strandengevja/Sundevja.

Vi sendte merknader til Multiconsults planer for oppfylling av Sundevja-ravinen 30.08.2018. Her pekte vi på behovet for en reguleringsplan for et tiltak av så stort omfang. En reguleringsplan er ikke minst viktig med tanke på trafikkforholdene rundt Riddersand og Østersund skoler i en lang anleggsperiode.

*Hvordan vil en oppfylling med 88000 kbm leire påvirke naturmangfoldet i ravina?
Er den planlagte oppfyllingen et godt sikringstiltak eller blir Sundevja egentlig brukt som et massedeponi?*

Vi var også på befaring i Strandengevja og Sundevja senhøst 2018 sammen med berørte naboer og botaniker Kåre Homble fra Naturvernforbundet i Nannestad.

I Strandengevja ble det høst 2018 fylt masser med blåleire fra Garder og byggingen av fv. 279. Vi mener at tiltaket burde vært behandlet i en reguleringsplan på grunn av kompleksiteten og de mange samfunnsinteressene. Konsekvensutredning bør gjennomføres i slike saker: Det må være sikkert at grunnen tåler vekten av det som allerede er deponert, og eventuell ytterligere deponering.

Vi gikk inn i Sundevja fra sør, i Riddersvingen. Store deler av denne sørvestlige delen av Sundevja kan anses som sikret allerede, siden den er fylt opp med steinmasser fra byggingen av Kompveien, fv. 170, ca rundt 1970. Det er etter grunnboringer påvist kvikkleire i lommer i denne delen av evja. Det kan være forbundet med risiko å fylle opp med masser over steinmassene, fordi de da vil bli veldig tunge og presse mot underlaget. I verste fall kan dette føre til at leire i framtida blir til kvikkleire, og øke rasfaren.

Fjellsrud massemttak, blir det noe av?

Allerede i februar 2017 sendte vi merknader til planprogram, da det ble varslet om oppstart av reguleringsplan for Fjellsrud massemttak, på vegne av AS Feiring Bruk. Ravinelandskapet ligger på Fjellsrud i Gansdalen i Fet. Ravinesystemet ved Svindal-Fjellsrud er klassifisert som svært viktig (A-verdi), noe som også ble stadfestet i rapporten fra ravinekartlegging i Fet 2017-2018. Vi mener at disse planene ikke lenger er aktuelle, både pga. ravinekartleggingen og fordi Statens vegvesen ikke har konkrete planer om å legge rv22 gjennom ravinedalen. Massemttaket skulle etter planen ha støttet seg mot vegskulderen til ny trasé fra rv22, og skulle ligge mellom den gamle og den nye vegen. Konseptvalgutredningen (KVU) om en indre avlastningsvei er nå planlagt ferdigstilt i løpet av 2019. Denne KVU'en omhandler et langsiktig prosjekt som vil bli gjennomført i mange etapper og ta mange år. Selv om en ny vegtrasé på rv22 skulle bli planlagt i Fjellsrudravina, er det ikke lenger aktuelt å bygge vegen ved å fylle igjen med masser i noen av ravinearmene. Det vil i tilfelle bli bruløsning over hele ravineområdet (Edgar Sande, Statens vegvesen 13.02.2019).

Fare for nedleggelse av dammene Tientjern og Abbortjern

Dammene har ikke vært drikkevannskilder på veldig lenge og Nedre Romerike vannverk skal ikke lenger ha ansvar for damsikkerheten. Dermed må noen andre overta ansvaret. Det er NVE som har øverste ansvar for slikt. Vi sendte *Høringsuttalelse til NVE, med innspill fra Roven Vel*, 02.04.2018. Her påpekte vi at en eventuell nedleggelse av de to dammene kan gi betydelige konsekvenser både for naturverdier, kulturhistorie og for friluftslivet i bygda. Dammene betyr mye for store deler av befolkningen i Fet.

Vi var på befaring ved Tientjern og Abbortjern med NVE og representanter både fra Fylkesmannen i Oslo og Akershus og fra Fet kommune (12.06.). Her var det stor enighet om at disse dammene er idylliske og svært viktige for rekreasjon og det nære friluftslivet. Ingen ønsker nedleggelse. Den eneste muligheten for å «redde» dammene er at kommunen overtar som dameier. Kommunen er positivt innstilt, men det er ikke fattet vedtak ennå. Spørsmålet er hvor mye det vil koste å overta ansvaret for rehabilitering, og sikre at det ikke blir dambrudd med fare for liv og helse i framtida. Abbortjern vil bli kategorisert som en demning i klasse 0 eller 1, som betyr laveste faregrad og liten fare for mennesker, veier og hus ved et mulig dambrudd. Tientjern kan forårsake noe større skader ved dambrudd og få nok en litt høyere fareklasse. Dette betyr at det ikke vil koste stort å sikre Abbortjern, mens rehabilitering av Tientjern vil være dyrere. Hvis kommunen overtar dammene, vil det følge med noen penger fra NVE, som regner med å være ferdig med behandlingen på nyåret.

Status pr. 31.12.2018: Saken om nedleggelse er fortsatt til behandling, men det nærmer seg vedtak. Muligens i februar 2019 (Arnljot Eindride Strømseng, NVE).

Befaring med NVE, kommunen, Fylkesmannen og Naturvernforbundet ved Tientjern

Planer om luftsportsenter på Krokstad i Sørum kommune. Sørum kommune ønsket en småflyplass velkommen i sin kommune. Planene møtte imidlertid stor motstand fra natur- og friluftsjakter. Flyplassen skulle etter planen dimensjoneres for 30.000 flybevegelser pr. år, med mulighet for utvidelse. Fra nasjonalt og fylkeskommunalt hold ble den lokale planleggingen i Sørum stoppet. Man skulle ikke bare se på den planlagte nedleggelsen på Kjeller, men se dette i sammenheng med andre småflyplasser over hele Østlandet. Samferdselsdepartementet bestilte en utredning fra Oslo Economics, som kom i desember 2018: «Utredning av permanent løsning for småflyvirksomheten i Østlandsområdet». Det rådes *ikke* til å bygge ny flyplass, og utredningen peker på at det kan bli en permanent småflyplass på Eggemoen ved Hønefoss, eller at trafikken kan fordeles på flere småflyplasser (Jarlsberg, Rakkestad og Rygge). Samferdselsdepartementet går nå igjennom rapporten og gjør sine vurderinger.

Glommakryssing - status

Vi uttalte oss om Glommakryssing i 2017 ved høringsuttalelse sendt Fet kommune 27.05.2017 og ved kommentarer til Planprogrammet for kommuneplanens arealdel (27.9.2017). Det ble det lagt ut 3 alternative linjer til offentlig høring for videreføring av 4-felts veg over Glomma og fram til Kringen. Etter høringen gjenstår 2 nå reelle alternativer; A2 og E2. Fylkesmannen hadde innsigelse mot E2-alternativet. Innsigelsen fra Riksantikvaren mot A2 på grunn av nærheten til Fetsund lenser og forekomst av historisk tømmer i elvebunnen er trukket tilbake etter at traseen til den nye lokalbrua ble flyttet noe lenger nordover. NVE har hatt innsigelser til både A2 og E2 angående grunnforhold i elva, elvebreddene ved fundamentering og problemer ved flom. Statens vegvesen jobbet med innsigelsene og gjorde nødvendige endringer og forbedringer i planene innen utgangen av 2017.

Status pr 31.12.2018: A2-alternativet har en kostnadsramme på 2550 millioner 2018-kroner. Med planer om en lokal bru som skal sørge for at man kan komme

fram uten å måtte inn på rv22, blir det en ekstra kostnad på 326 millioner 2018-kroner. Dette kan finansieres ved bompenger, men det må godkjennes både i Fet kommune og deretter i Akershus fylkeskommune (garantist). Statens vegvesen vil anbefale A2, men ikke før finansieringen av lokal bru med bompenger er godkjent. Valget mellom A2-forslaget eller E2 må også vedtas i Fet kommune. En avgjørelse vil sannsynligvis bli tatt høsten 2019 (Edgar Sande, Statens vegvesen 13.02.2019).

Kommuneplanens arealdel. Status pr 31.12.2018: Kommunen var i sluttspurten med revisjon av kommuneplanens arealdel, forslag kommer etter årsskriftet. Mål: Politisk behandling av arealplan på møte i planutvalget i januar eller februar 2019. Deretter blir planforslaget sendt ut på høring og offentlig ettersyn i minimum 6 uker. Naturvernforbundet i Fet vil få tilsendt høringsforslaget når det er behandlet i planutvalget (Fagerhaug, Fet kommune).

Amfibietunneler reddet frosken!

På tampen av året kom det en hyggelig nyhet i Romerikes Blad. De meldte at froskegjerdet og tunneler har hjulpet froskene i Merkja v/ Åkrene til å overleve til tross for veiutbygging og utvidelse av rv 22 i 2013-2014. Fylkesmannen stilte den gangen krav om at den rødlistede spissnutefrosken måtte få hjelp til å krysse veien. Amfibietunneler ble redningen, og kartlegging og telling av eggklaser har vist at de 15 millionene som ble investert har virket og at froskene lever i beste velgående. Statens vegvesen har hatt ansvaret for kartlegging og telling.

Naturvernforbundet i Fet la ned mye arbeid for å unngå en veiutvidelse i naturreservatet den gangen, men vi nådde som kjent ikke fram. Derimot har vi ofte fått «skylden» for de kostbare tunnelene, selv om kravet kom fra Fylkesmannen. Folk flest syntes det var meningsløst å bruke så mye penger på frosk! Vi er i alle fall veldig fornøyd med at tunnelene har hatt tilsiktet effekt.

Se også **facebooksidene til Naturvernforbundet i Fet:**

<https://www.facebook.com/Naturvernforbundet-i-Fet-1650305761859291/>

Du hjelper oss med å nå ut i verden ved å like siden vår!

Andre saker:

- Innføringskurs i ny elektronisk løsning for felles epost og lagringsmuligheter i NNV sentralt 08.01.
- Forum for Natur og Friluftsliv (FNF) Akershus arrangerte facebook-kurs 17.01.
- Nedleggelse av dammer i Akershus. Møte på Lillestrøm kultursenter 30.01.
- Ulovlige masser i Nordlia. Brev til Fet kommune 08.02.
- Merknader til planforslag vedr. næringsområdet Jølsen sendt 03.04.
- Strandryddedag på Gjushaugsand i Nordre Øyeren naturreservat 18.04.
- Vi deltok på landsmøtet i Stavanger 20-22.04.
- Ravinekartleggingstur i Fjellsrudravina med Sabima. Her møtte botanikere, zoologer og ornitologer. Vi deltok. 05.05.
- Rapport fra ravinekartlegging i Fet kommune kom 03.08. Kartlegging og utarbeiding v/ Biofokus (Marte Olsen, Maria Hertzberg, Madlaina Bischel og Terje Blindheim).

- Fellesmøte mellom Naturvernforbundet i Skedsmo og Fet på Huseby gård 27.08.
- Tekstilaksjonen september 2018. Kleskjedene samarbeider om å være mest mulig bærekraftig. «Det er tre ting som kan få oss til å kjøpe mindre klær og tekstiler, sa representanten fra Varnergruppen: Ressursmangel, reguleringer og omverdenens krav». La oss være krevende forbrukere og medvirke til mindre globalt ressursbruk og mer gjenbruk og reparasjon!
- Frelsesarmeen-Håpets dør - henvendelse ang. søppel (sept.)
- Gjentatte henvendelser til Sørum kommune ang. forsøpling rundt parkeringsplassen ved sydenden av Varsjøen ved rv 170. Saken ble ikke løst i 2018, men Statens vegvesen er ansvarlig. Annet halvår 2018.
- Friluftslivets dag og Barnas Våtmarksdag på Nordre Øyeren våtmarkssenter søndag 03.09.
- Befaring i Sundevja med berørte naboer og botaniker Kåre Homble 21.10.
- Julegrøt hos Naturvernforbundet i Skedsmo 06.12. Ingvild fra foreningen «La Humla Suse» holdt et engasjerende foredrag om humlenes liv.

Abbortjern sommer 2018